

Vtorek, četrtek in soboto izhaja in velja v Mariboru brez pošiljanja na dom

za vse leto 8 g. — k,
" pol leta 4 " — " "
" četrť " 2 " 20 "

Po pošti:

za vse leto 10 g. — k
" pol leta 5 " — " "
" četrť " 2 " 60 "

Vredništvo in opravišstvo je na stolnem trgu (Domplatz) hiš. št. 179.

SLOVENSKI NAROD.

Oznaila:

Za navadno trisopno vrsto se plačuje:
6 kr. če se tiska 1krat,
5 " " " 2krat,
4 " " " 3krat.
veče pismenke se plačujejo po prostoru.

Za vsak tisek je plačati kolek (štampelj) za 30 kr.

Rokopisi se ne vračajo, dopisi naj se blagovoljno frankujejo.

Eno dejanje.

Veselo in važno novico, katero smo od začetka našega delovanja na javnem polji do današnjega dne vsak dan želeli prinesiti našim bralcem, to veselo novico nam je k našemu tretjemu rojstnemu dnevu po telegrafu iz Dunaja poslal prijatelj našega lista. Ta preimenitna novica nam pretežko leži na srci, da bi jej mogli dolgih uvodov pisati. Telegram 31. marca o poludne na Dunaji oddan se glasi: „Vsi Slovenci, Poljaki, Tržčana, trije Bukovinci in Ljubiša so denes državnemu zboru pismeno naznanili svoj izstop. Slava!“ Naši poslanci in naš poročnik naj nam ne štejejo v greh, ako povemo, da smo telegram gledali z neko nezaupnostjo: pregosto smo upali, pregosto nam je splavalo naše upanje po vodi. Ne tako takrat! Dunajski in graški listi popolnoma veselo vest potrjujejo. „Zukunft“ oglašuje imena: Razen Poljakov so naštet poslanci Toman, Svetec, Pintar, Conti, Lipold, Črne, Pajer, Hermet, Barbo, Vidulič, Columbani in Petrino. (Lenček mora biti na odpustu, pa se gotovo pridruži koraku svojih tovarišev.)

Graška „Tgp.“ prinaša sledeči telegram iz državne zbornice: „31. marca. Predsednik prebere izpoved v zbornici nenožnih poljskih poslancev. V tem izpovedanju se pravi, da je memorandum ministerske večine in pa adrešna debata jasno razkrila, ka so vsa prizadevanja po razširjenji avtonomiji brezuspešna. Gališki poslanci so vendar zaradi državne koristi ostali pri posvetovanji proračuna in postave o vojaškem nabiranju. Gledé pa na izid gališke resolucije in na predloženo posilno volilno postavo mislijo, da morajo braniti svobodno akcijo gališkemu deželnemu zboru, in torej se odpovedó svojim mandatom. Predsednik potem prebere izpovedanje bukovinskega poslanca Petrino, ravno tako tudi Slovencev in Istrijancev. Vsi ti se

odpovedó mandatom, ker se je zavrzel nasvet zaradi razširjenja avtonomije, ker se žaliyo pravice deželnih zborov in ker se je predložila posilna volilna postava. Le poslanci Klun, Margheri in Guszalewicz izrekó, da ostanejo v državnem zboru.“ „L. Tgbl.“ po izvirnem telegramu poroča, da so zadnji trije poslanci izrekli, da nimajo razloga državni zbor zapustiti in da hočejo ostati na postavnih tleh ustavnega državnega zbora.“

Suhoparno se glase kratka poročila, ktera je telegram v naglici raznesel po svetu, vendar že dolgo ni raznašal tako važne, tako odločivne vesti. Izstop Slovencev in Poljakov iz državnega zbora znači v sedanjih razmerah Avstriji novo — in upamo bolj dobo, dobo sprave in splošne svobode, nam Slovincem zlasti pa izstop naših poslancev poleg vsega drugega posebno še znači narodno slogó, ktere smo zadnja leta tako bridko pogrešali. Zdaj so odpadle nesrečne zveze, ki so narod trgale v dve stranki, zdaj so nehali škodljivi obziri, vsled kterih so se prezirale narodne potrebe in koristi, zdaj so nehali razlogi, ki so narod že hoteli ločiti v dva nasprotna si tabora. Narodna sloga, ki se je bila razrušila uprav tisti trenotek, ko so naši poslanci vstopili v sedanji državni zbor, zopet se nam vrne, ako nočejo slovenski deklaranti vsajemu koraku odvzeti večine njegove vrednosti, in z narodno slogó se nam vrne novo vspešno delovanje na polji narodnega napredka. Nam vzlasti se je odvalil težak kamen z našega srca. Dve dolgi leti nam je bila nalozena žalostna dolžnost pisati proti političnemu vedenju resnično zaslužnih mož kakor je n. pr. dr. Toman, ne pisati morebiti proti dr. Tomanu, ker ne bi bili visoko spoštovali njegove osebe, ampak ker je po našem in po prepričanju naših političnih prijateljev bila njegova politika neplodna. Kakor smo tudi včasih trpeli pod to dolžnostjo, spolnovali smo jo po vesti in prepričanju, in nam ravno se ne bo mogla hinavščina očitati, ako denes slovenskim deklarantom iz vsega

srca zakličemo: Bodite nam pozdravljeni na domači zemlji!

Med tem, ko to pišemo, nam je došla iz Dunaja nova vest. Hočemo torej za denes razmišljanje prenehati in se držati fakt. V klubu federalistov je sklep zapustiti državni zbor obveljal le z večino glasov. Klubu je predsedoval Petrino. Kranjski poslanec Svetec je hudo govoril proti izstopu. Mi ne poznamo Svetčevih političnih razlogov za njegovo vedenje, in hočemo denes le opomniti, da bo treba tudi v prihodnje pozorno oko imeti na poslanca Svetca, ki bi še vedno rad uhajal med vladne može. Vendar moramo konstatirati en političen napredek: Svetec se je udal ve čini. Naj bo to prvi korak k temu, da se bode pri nas politikovalo po sklepih narodnih većin, a ne po lastni volji posameznih poslancev. Sloga se v naše kroge vrne, kader neha posameznih trma biti veljavna. Piše se nam, da se je v tej zadevi posebno taktno in energično obnašal poslanec dr. Toman. Naj nadaljuje!

Dopisi.

Iz Ljubljane, 29. marca. [Izv. dop.] Kakor živo in polno gibanja je bilo za časa volitev druga leta, tako mrtvo in enolično je življenje letos, ko smo prepustili prostor na volilnem polji nemčurjem samim. Tako se je zopet enkrat povrnil v glavno naše mesto tisti zaželeni mir, po kojem so stari naši penzionisti vedno zdihovali. Zakrajška letos ne nahajamo na ponudnih listkih; bodisi da se je mož teh komedij na magistratu že naveličal, da je njega med vso inteligencijo prvega srečala pamet, ali bodi si da je Dežman že sit vednega očitjanja, da sedi na kuruličnem stolu mož, ki ne zna niti brati niti pisati, ter ga djal v zasluženi pokojni stan. Zakrajšek deli toraj z Giskro enako osodo; mi bi jo prav iz srca voščili tudi vsem

Listek.

Knjž in njegovi svétniki.

C. kr. šolska knjižnica v Solnogradu hrani v bogatem zakladu svojih rokopisov tudi manuskript s pismi, ktera je pisal škof **Jurij Stobäus labodski** (namestnik notranje-avstrijski 1597—1609) in med temi so tudi taka, ki se iz nepoznanjih razlogov niso priobčila v zbirki pisem imenovanega cerkvenega knjeza in državnika, ktera se je leta 1749 natisnila v Benedkah. *)

Tako do zdaj še neznano pismo škofa Jurija je tudi ono, ktero je pisal nadvojvodu Karolu, najmlajšemu bratu tadajšnjega vladarja notranje-avstrijskega nadvojvoda Ferdinanda (II.) Pismo govori o dolžnosti svetovalcev in je odgovor na vprašanje, ktero je bil nadvojvoda Karol škofu dal. Nadvojvoda, ki je kakor znano kasneje bil v Vratislavi, kjer mu je Stobäus (1609—1611) kot coadjutor na strani stal, je že v najprvi mladosti kazal veliko hrepenenje po vednostih in ko je bival v pasovski škofiji (1600—1608), zaporedoma mu je Stobäus pismeno odgovarjal na različna njegova vprašanja velike važnosti.

Tako vprašanje je bilo tudi predmet omenjenega škofovega pisma, ktero je bilo, kakor vsa druga pisano

*) Epistole ad Diversos Georgii Stobaei de Calmaburgo Episcopi Lavantini Venetiis MDCCXLIX.

v latinskem jeziku. „Tretje tvoje vprašanje — tako začena škof — je to-le: Kaj je z državo manj škodljivo, ali ako ima slab vladar dobre svetovalce, ali pa ako ima dober vladar slabe svetovalce?“ Škof je na to vprašanje obširno odgovarjal in svoje razpeljavanje podpiral z izgledi iz zgodovine.

Jaz moram biti zadovoljen, ako morem na tem mestu navesti le najznamenitejše oddelke, one namreč, ki se vprašanja tičejo v njegovi splošnosti in ki imajo svojo vrednost za vse čase, tako dobro za one čase, iz kterih so povzeti zgodovinski izgledi — doba judovske vlade — kakor tudi za čase škofa Jurija in pa za današnji dan in za vse prihodnje čase.

„Prizadeval bi si,“ začena škof svoj odgovor — temeljito odgovoriti na tvoje vprašanje, ko bi s tem kaj koristil ali storil kaj veselja, ali tako bi to bilo nepotrebno delo, torej nočeva tratiti časa in truda; le za to skrbi, de nam bodeš nekda vladar državi na korist in bogato preskrbljen z onimi čednostmi, ki so potrebne, da se ohrani državno poslopje.“

„Ako si voliš svoje svetovalce“ — škof nadaljuje — „izvoli si izmed dobrih najboljšje. Tvoj svetovalec mora biti pobožen, prijatelj resnici, lakomnost mora sovražiti. Kajti kaj je svetovalec nego javen zagovornik pravice (publicus justitiæ administer), ki svojemu knjezu koristno svetuje in vsem pravično razsoja, ki pri pravici prosijo pomoči? In ta stvar je tako velevažna,

da je od nje odvisen blagor ljudstva in društva. Kteri svetovalec ti bo pravo svetoval, ako nima svete ljubezni do pravice? Kaj bi pomagalo poznati ta ali oni slučaj, ako bi pomanjkovalo stalnega in zanesljivega pravnega čustva in spoznanja? Bogaboječnost vzbuja pobožno čutenje, ljubezen do resnice podpira spoznavanje posameznega slučaja, a stalno in zanesljivo čutenje pravice in resnice nam pa daje le duh, ki lakomnosti ne pozna. Ako kter svetovalec ene imed teh treh reči nima, ali ne bo mnogo bolj ustrezal svojim poželjivostim, nego li zagovarjal nedolžnega? Že modri duhovnik Madian je svetoval svojemu svaku Mojzesu, ko si je ta svoje svétnike izbiral: „Izberi si pobožne, v kterih tiči resnica in ki sovražijo lakomnost.“

„Dobro poznaš“ — škof dalje piše — „dolžnosti tvojega svetnika, skrbi, da jih bode v besedi in dejanji, povsod in vselej spoznoval. Bog ničesar tako ne kaznuje, kakor krivico; koliko vladarjev je že krivica pokopala, koliko rodovin je že kaznovala, koliko narodov že pogubila? Vsi so bili kaznovani zaradi svoje krivice.“

„Svétnik naj ljubi resnico in naj ne pozna niti sorodstva niti prijateljstva Oni Eleazar, o kterem se tako odlično govori v zgodovini Makabejcev, naj bode vsem svétnikom izgled sijajne resničnosti. Njemu so prijatelji svetovali, ako že noče jesti svinskega mesa, naj ga je samo na videz, da se

druzim ljubljanskim Zakrajškom na magistratu. Kaj je storil dosednji mestni odbor koristnega in plodnega, se pač ne morem domisliti, naštel bi pa lahko celo vrsto nepremišljenih sklepov in novih naredeb, za katere Ljubljana nima tal. Pač lepa ideja res, da bi se napravilo gasilno društvo; a to tako izpeljati, da boče tudi vedno doseglo svoj namen, naši očaki nikakor ne umevajo. Ravno včeraj je drlo pol mesta na št. Jakobski trg gledat, kaka bode prva očitna skušnja mladih nemških turnarjev, ki bodo v železnih oklepih gasilnega orodja šturмали poslopje mestne glavne šole. Magistrat je poklical na mestne stroške nekega Jergitsch-a iz Celovca za ta dan kot vodja tega manevra. Po skušnji je bila obligatna pijača in denes leži g. Jergitsch in še nekaj ljubljanskih „feuerwehristov“ bolnih na postelji. Vsi aparati stanejo še čez 4000 gld., in vendar bo razun gasilnic prej ko ne vse nepraktično; pometalo se bode, ko se bodo naveličali naši mladenči teh igrač, vse na „rotovžu“ pod streho, kjer že počiva orožje nekdanje „nationalgarde“. To so se pa „gutschlaucherji“ pomenili že zdaj, da ne pojdejo gasit, ako bo gerela hiša kacega Slovenca. Toraj zarad par nemčurskih hiš je morala slov. Ljubljana kupiti za 4000 gld. gasilnega orodja, ki se bode rabilo le redke čase enkrat.

Kapelnik godbe našega domačega polka je naprosil ljubljansko čitalnico, naj bi mu poslala na Tirolsko kaj slovenskih melodij, da jih sestavi po svoji umetnosti na note za popotnice (marše). Pred nekaj leti so se naše narodne pesmi v Ljubljani vojaški godbi hudo zabranjevale. Tudi v armadi toraj se je jel narod čutiti. — Glede izstopa drž. poslancev iz zbora piše v Ljubljani vsak dan drugačen veter; v viših krogih naše politike se ugibuje, da bi bilo najbolje, da bi zapustili Dunaj še pred koncem zasedanja, ker bode itak v tej obliki teško še katerikrat državni zbor skupaj prišel.

Iz Ljubljane 29. marca [Izv. dop.] Včerajšne volitve mestnega zastopa se je udeležilo izmed 342 volilcev, katerih ima III. volilni razred. samo 110, tedaj komaj tretjina. Dva volilna lista sta bila prazna v volilno črepinjo vržena, tako da so liberalni kandidatje samo po 108 glasov nalovili. Naj mi bo dovoljeno omeniti nekatere dogodke včerajšne volitve. Akoravno so liberalni ovaduhi prepričani bili, da jim ni mogoče volitve zgubiti, kajti narodna stranka je sklenila „ne voliti“, so vendar nemčurji na vse kripnje gonili svoje privržence na magistrat volitve se udeležiti, tako n. p. vse tiste „purgarje“, kateri iz mestne beraške kase milošnjo vživajo, kakor nekdanji jermenar Blumauer, kterega so na vozu pripeljali pred mestno hišo, v katero je potem na dve birgli opiraje se na pol mrtev ko-

račil po stopnicah svoje „armenvatre“ voliti; ravno tako tudi „almožnar“ Kaligula bivši krojač, kateri vleče zdaj tako imenovani „Bürgerporcion“. Iz tega je razvidno, kakošno sijajno zmago si je pridobila nemčurska klika v tretjem razredu. Posebne zasluge pri tej volitvi zastran agitacije so si zadobili gg. Pauer, Hauffen, Mahr, Pirker i. t. d., oni so letali po hišah volilcev iskat kakor da bi gorelo.

V nedeljo je bil občni zbor društva „Meščanske naprave za umestovanje vojakov“, ktera družba ima lastno kasarno v trnovskem predmestju, v katero dajejo hišni gospodarji, ki so vpisani v tem zavodu, svoje vojake, kader bi se pripetilo, da bi imeli potujoče vojake dobiti v stanovanje. Društvo, kteremu stoji na čelu vesploštovani narodnjak g. Ivan N. Horak, ima zvučaj brez zadolžene lastne hiše še 845 fl. 85 kr. v pomočni družbi naloženih, akoravno je imela družba pred 5 leti še 5000 fl. dolga na hiši. To priča, da se družba vrlo obnaša. Samo to nam ni moč zamolčati, kako da si je občni zbor letos zopet za svojega računskega preglednika izvolil g. And. Zakrajšeka, bivšega mest. odbornika, koji ne zna niti brati niti pisati in koji neki samo toliko številk pozna, kolikor jih je v mali loteriji.

Iz Hrvaškega 31. marca. [Izv. dop.] Angleži so znani kot veliki ljubitelji in gojitelji sporta. Pod sportom razumevajo se, kakor vsakdo ve, gentlemenke zabave kakoršne so n. pr. lov, drsanje na ledu, regatte, gojenje konj in psov itd. Med sport štejejo Angleži tudi tako zvano boksanje ali boj na pesti. Če dva glasovita bokserja n. pr. eden Anglež drugi Amerikanec med seboj bokserijo naredita, če se tako dolgo rukata in bunkata, da nazadnje eden njih na tleh obleži, se za to bokserijo vse veliko angleško in amerikansko občinstvo zanima, vsako se s svojimi simpatijami postavi za svojega bokserja, in če je n. pr. Amerikanec Jonathan svojega angleškega tekmeča John Bulla pobil, potem de amerikansko občinstvo: mi smo prevladali, se veseli te zmage, ter si domišljuje, da bi ravno tako tudi v vojski buknivši med Ameriko in Anglijo premagali. — Blizo enaki prizor imamo denes na Hrvaškem. Pred vojniškim sedom v Petrinji boksata se dr. Mrazović in ban Rauch. Dasiravno je njih pravdanje celo privatna stvar — baron Rauch namreč toži dr. Mrazovića zavolj razžaljenja časti — vendar se je za Mrazovića vsa narodna, za Raucha vsa magjaronška stranka s svojimi simpatijami postavila. Obedve stranki si domišljujete, da se v tej privatnej pravdi bijeta dva sistema: Magjaronizem in narodnjaštvo, „poštena“ unija in samostalnost Hrvaške, krona sv. Štefana in krona Zvonimirova, in če hočete: dvalizem in federalizem.

smrti reši. Kaj pa je rekel Eleazar? „Nevredno je naše dobe — goljufati“ in zdelo se mu je bolje zarad resnice pošteno umreti. Svétnik naj raje 600krat umrje, kakor da bi le za ped zapustil resnico.“

„Lakomnosti naj se svétnik varuje, ker se ona neprenehoma trdovratno vojskuje s pravico. Lakomnost svétnike ravno tako objé, zapelje in pokvari, kakor so pokvarjene gnjile ribe. Nobeno mesto na svetu ni tako utrjeno, da bi ne bilo upanja ga premagati, ako je mesto pripravljeno s zlatom obloženemu oslu vrata odpreti; ravno tako ni nobeden svétnik tako trden, da ne bi se mu lahko omajala njegova pravičnost, ako svoje roke odpira, da sprejema darove. Kdor darove sprejema, prodaja pravičnost, in tak človek da bi bil dober sodnik, dober svétnik! Svétnik, čegar dolžnost je druge braniti pred lakomnostjo, naj pazi, da njega samega lakomnost ne zapelje. Torej vprašaj, ali ni dovoljeno, da bi svétniki kterega vladarja darove sprejemali? Ni dovoljeno, ti rečem. — Ako kdo „iz prijateljstva“ pošlje darove, bolje je jih ne sprejeti nego li obdržati, če bi se tudi na videz dozdevalo, da so pošteni darovi; kajti ako jih je svétnik sprejel, letela bo nanj sumnja korupcije. Še nekaj bi se mi tu lahko ugovarjalo: obzirina žene in otroke vladarjevih svétnikov. Pa saj imamo opraviti s svétniki in s pravico, ne pa s krvjo ni z mesom.

Vladar svoje svétnike plačuje in s to plačo naj bodo zadovoljni. . . . Pametnemu ne bom nič druzega pravil.“

Ako se vprašamo, kako je škof Stobæus kot namestnik notranje-avstrijski in kot vladarjev „locumtenens“ sam in pri svojih podložnikih spoštoval in izvrševal v navedenem pismu izrečena načela, sprevidimo iz razpeljavanj njegovega životopisca*), da se je v dejanjih in tirjatvah škofovega namestnika vselej popolnoma zlagala teorija s prakso.

„Stroga neodvisnost“ — piše životopisec — „mu je veljala kot bistvena lastnost vsacega sodnika.“ — „Sodnik nikakor ne sme sprejemati nobenih daril, tudi ne pod imenom prijateljstva“ — tako je pisal Maksu Ederju, ko mu je čestital, da je bil sprejet med ude vladnega senata, in ko se je neka Barbara Schitter po svojih agentih v Gradcu pritožila, da ni hotel spejeti njenih daril, jej je pisal: „Pravica ne more biti svobodna, ako darove sprejemlje; treba se je ogibati tudi neopravičene sumnje, da bi bil sodnik podkupljiv.“

Njegovo geslo je bilo: Noli vinci a malo, sed vince in bono malum. (Naj te zlo ne premaga, ampak premagaj zle z dobrim.)

Na Dunaji marca meseca 1870.

P. pl. Radics.

*) „Georg Stobæus von Palmburg“ — Archiv für Kunde oesterr. Geschichtsquellen, ktero izdaja c. kr. akademija znanosti na Dunaji (vezek XV. I. p. 71—132, spisal Dr. Jakob Stepischneg, sedaj škof labodski.

Kako bo pravda iztekla? kdo bo zmagal? kdo bo pobit na torišči obležal? ali Mrazović ali baron Rauch? kdo to ve! Sicer se čuje, da je Mrazovića pest goropadneja, da je svojega nasprotnika že večkrat v lice udaril, pa — čakajmo, ne smetajmo sodnijo v njenem svetem poslovanji, ne prejudicirajmo jej. Rzsodba se bo v kratkem izrekla.

Kupovna cena za vojniško krajino je med Dunajem in Peštom, kakor se čuje in po novinah bere, ustanovljena. Prodajalec in kupec, oba dva sta bajé zadovoljna. Prodajalec je zadovoljen, ker je stvar prodal, ki prav za prav ni nikoli njegova last bila, kupec je pa še bolj zadovoljen, ker je za mali denar predmet kupil, ki mu bo lepe obresti nosil. Eden je pa vendar nezadovoljen, in ta je naš ubogi graničar, pa kdo se za-nj briga Avstrija, kaj še nisi dosta grehov si na glavo nakopičila! Od trideset- in sedemletne vojske počenshi, pa vse do denes ni bilo bitke, v kterej ni ubogi graničar svojo krv za Avstrijo provalil. Kosti hrvaških graničarjev trohne po vseh bojiščih srednje Evrope, in v zahvalnost Avstrija denes Graničare prodava kakor kak afrikansk sultan svoje sužnje. Kako je že Greuter enkrat v državnem zboru rekel?! — Graničari sicer za Avstrijo, iz pokrajine slovo jemajočo, plakali se ne bodo, še manje se pa vesele, mesto orlov dvoglavičev dvostruki magjarski križ na pleča dobiti.

Naš sabor je na 20. aprila v Zagreb sklican. Vladni listi resnobno obečajo, ka se bodo saboru „važne“ zakonske osnove predložile. O čem bodo te važne zakonske osnove sestojale, to je zdaj še uradniška tajna, mi občinstvo smo malo radovedni. Brž ko ne bodo le fevdalne našej aristokraciji v prid in hasen, kakor so bile zakonske osnove zadnjega saborskega zasedanja o poravnanji urbarskih homatij, o razrušenji združnega življenja, o izsušenji lonjskega polja in enake.

Politični razgled.

Izstop Poljakov in Slovencev iz državnega zbora je najvažnejši dogodek. „Presse“ o tem pripoveduje: Sklep v poljskem klubu je bil storjen v sredo. Velik vpljiv nanj je imel nazoči Smolka. Skleneno je bilo ogibati se vsake demonstracije in ne iti v zbornico. Ob desetih je Groholski dal prvosedniku Kaiserfeldu pismo, ki je izrekalo da Poljaki položé svoje poslanstvo. Po hodnikih državne zbornice je bila velika razburjenost. Poslanei (nemški) so hiteli svoje skupaj sklicati, da bi za sklepanje potrebno število skupaj spravili. Sklepu Poljakov so se pridružili tudi Slovenci, (izvzemši Kluna) Bukovinec Petrino, dalje poslanci Trsta, Gorice in Istre: Colombani, Vidulich, Pajer, Hermet in Conti. — Rusin Gušalevič je ostal. Dr. Toman si je sicer na vso moč prizadeval, tudi Gušaleviča spraviti iz državnega zbora, ter mu je razlagal, naj ne ostane kot edini zastopnik Slovanov v tej zbornici. Rusin Gušalevič pa se ni dal pregovoriti. — Grobna tihoča je vladala v lesenjači ko je podpredsednik Hopfen bral pisma izstopivših poslancev. Pismo „na kterem so podpisani Slovenci se glasi: Ker je visoka zbornica s sklepom o predlogu poslanca“ Petrinó-ta v seji 11. febr. t. l. izrekla, da predlogov ki namerovajo porazumljenje vseh dežel in narodnosti in stalno ustanovljenje države doseče, niti ni pripravljena v pretres vzeti; — ker je dalje namenjena s pričetkom posvetovanja postave o dopolnjenji §. 7. osnovnih postav o državnem zastopstvu, najvažnejšo pravico deželnih zborov brez njih sodelovanja oskruniti, torej postavno pot zapustiti; izrekajo podpisani, da se daljnega delovanja v zbornici ne bodo več vdeležovali, ker si ne morejo od ene strani nobenega vspeha od daljnega delovanja obetati, in ker od druge strani hočejo zabraniti stvaritev predrazsodka nedvomni pravici svojih deželnih zborov. Pridržujejo si svoje obnašanje deželnim zborom nasproti“

V državnem zboru je Giskra odgovoril na Roserjevo interpelacijo, da prej ni vedel, kaje v Šmarji na spodnjem Štajerskem sifilitično zbolelo 30 otrok vsled stavljenja koz, ter da se bode na to gledalo, ka se v drugič enaka nesreča ne zgodi.

Dr. Razlag I. r.

V založbi Zeschko & Till-ovi

v Ljubljani, na Velikem trgu h. št. 280,
je prišlo na svetlo, in se dobiva pod imenom:

Vsem slovanskim pevcem!

6 možkih zborov, zložil Anton Nedvied, op. 8.
Zvezek I: „Moj dom“, (poleg česke pesmi: „Tam
kde venči“ posl. S.) „Popotnik.“ (be-
seded Strelve).

II: „Domovina.“ (Besede A. Praprotnikove.)
„Pesem lovčeva.“ (Besede Marnove).

III: „Zvezdi.“ (Besede Krekove.) „Sloven-
ska dežela.“ (Besede Razlagove.)

Vsi zvezki imajo partituro in glase, in velja vsaki
60 kr. Tudi se dobivajo posamezni glasi na izbiro.

Ravno tu je prišla tudi na svetlo:

Maša v G. Za solo, 2 glasa in orgle, zložil Anton
Nedvied, op. 20. Cena za partituro in glase
1 gld. 50 kr.

8 cerkvenih spevov za sopran, alt, tenor in bas,
zložil Anton Nedvied, op. 10. Cena 90 kr.

8 Tantum ergo za sopran, alt, tenor in bas, zložil
Anton Nedvied, op. 11. Cena 40 kr.

Offertorium. (Benedic anima mea Domino.) Pro una
voce cum organo aut physharmonica. Composuit
Anton Nedvied, op. 12. Pretium 40 kr.

Benedictus. Pro una voce cum organo aut physhar-
monica Composuit Anton Nedvied, op. 18.
Pretium 30 kr.

Moj angelj varh ali zvestivodnik v nebeško doma-
čijo. Spisal Anton Lésar, katehet c. k. višje
realke v Ljubljani. Veljajo vezane v usnji in s
zlatim obrezkom 1 gld. 50 kr., v usnji brez
zlatega obrezka 1 gld. 20 kr., v usnji in s zla-
tim obrezkom, z pozlačenim križcem in okle-
pom 2 gld. 10 kr.

(2)

Sreča cvete v vinogradu! 250.000 m.

znaša glavni dobitok od sl. državne vlade dovo-
ljenega in garantiranega

denarnega žrebanja.

28.900 dobitkov se bo v malih mesecih gotovo
določilo, med temi so glavni dobitki po 250.000,
100.000, 50.000, 40.000, 30.000, 25.000,
20.000, 15.000, 12.000, 10.000, 8000, 6000, 21krat
5000, 39krat 3000, 126krat 2000, 206krat 1000,
i. t. d.

Prihodnji dobitki se bodo uradno poteg-
nili že **20. aprila** in velja

1 cela izvirna državna srečka le f. 4 —
1 pol „ „ „ f. 2 —
1 cetrt „ „ „ f. 1 —

ako se mi pošilja denar v avstrijskih bankovih.

Vsakdo dobođe izvirne državne srečke sam
v roke in je država postavila najboljša po-
roštva, da se bodo dobitki izplačali.

Vsa naročila bomo takoj največjo paznostjo
izvršili, prideli uradne črteže in dajemo vsakojaka
izpovedanje brezplačno. Po dovršanem žrebanju
se bode zanesljivo poslali vsem deležnikom urad-
na lista in pa dobitki.

Žrebanje teh veličastnih kapitaljskih srečk se
bo v kratkem vršilo in ker bo bržkone mnogo de-
ležnikov, naj se izvoli brž ko brž neposredno na-
me obrniti, kdor želi srečke pod geslom „Sreča
cvete v vinogradu“ iz moje kupčije dobiti.

J. Weinberg junior,

Staatseffectenhandlung, Hohe Bleichen Nr. 29 in
Hamburg. (3)

Dober kup kinč

za gospode in gospeje.

Ta kinč izdelan iz nove kovi (imenovana novo zlato) odvišen dela pravi kinč, ker ta novi izdelek v barvi in obliki ne
stoji za pravim, in ima to dobroto, da vsa stvar ne velja 4. del tega, kar se mora pri pravem plačati za obliko; torej si
tem česče lahko vsakdo omisli najnovejše in najmodernejšo. Celo strokovnjaki se lahko motijo pri tem delu, tako natanko
je vse ponarejeno.

Najnovejši kinči vse modične oblike iz novega
zlata, katero zmerom ohrani zlato barvo in je torej motljivo
podobno pravemu kinču s ponarejenimi kamni in posteklje-
njem hakor oblika tirja.

Broše, fine po kr. 40, 60, 80, f. najfineje po f. 1.50,
1.80, 2, 2.50.

Uhani, finih par po kr. 50, 80, f. 1, najfineji po f.
1.50, 2, 2.50.

Cele garniture, broše in uhani, 80 kr., f. 1.20, 1.60,
najlepše delane f. 2, 2.50, 3, 3.50, 4, 5.

Brasletti, fini po kr. 50, 80, f. 1. najfineje delani f.
1.50, 2, 3, 3.50.

Najlepši kolierji po kr. 90, f. 1.20, 1.50.

Medailoni, finikr. 20, 40, 60, najfineji kr. 80, f. 1.150.

Glavniki za v lase, z novo zlato lepšavo po kr. 30.
f. 1, 1.50, 2, 3.

Prstani, motljivo izdelani, z raznimi ponarejenimi
kamni po kr. 30, 40, 50, 60, 80, f. 1.

Najlepše urne verižice za gospode, kratke po
kr. 50, 80, f. 1, 1.50, 2. Dolge benečanske oblike f. 1.40, 1.80, 2.

Iglice za gospode po kr. 20, 40, 60, 80.

Gumbe na srajce po kr. 10, 15, 20, 30.

Manšetne gumbice po kr. 20, 30, 40, 60, 80.

Ovratne gumbice po 5 in 10 kr.

Cele garniture srajčnih in manšetnih gumbic
najlepše delo po kr. 50, 80 f. 1, 1.50.

Snopič malenkosti k uram, prav lepo sestavljen
po kr. 60, 80, f. 1.

Pravi zlati prstani s kamni po f. 1.50, 2, 2.50.

13lotne puncirane srebrne verige, v ogenji po-
zlačena, kratke po f. 3.50, 4. dolgo po f. 6, 7.

13lotni srebrni medalijoni, v ognju pozlačeni in po-
steklenjeni f. 2.50, 3.

Najmodernejši jekleni kinči.

sestavljani iz mnogih lepobrušenih jeklenih iglic.

1 broša po kr. 40, 60, 80, f. 1; 1 broša srebrno obro-
bljena po f. 1.50, 2, 3; 1 par uhanov po kr. 50, 60, 80,
f. 1; 1 par uhanov srebrno obrobljenih po gl. 1.50, 2, 3, 3.50.

Srebrnina, najfineja 13lotna, najnovejše oblike.

s uradno marko c. kr. dunajske puncarije.

Le ker sem na debelo po ceni nakupil starega srebra, mi je mogoče, po sledeči ceni pravo srebrnino prodajati; staro
srebro jemljem v zameno.

1 ducend nož 15 f., 1 ded. vilic 15 f., 1 ded. desertnih nož 10—50 f., 1 ded. desertnih vilic 10—50 f., 1 ded. žlic 58 f.
otročjih žlic 35 f., kavinih 26 f., 1 velika žlica za juho 18 f., 1 žlica za sočivje 12 f., 1 žlica za ribe 12 f., 1 čajni prece-
jelnik 5 f., sladkorni razsipavec 10 f., razsipavec za poper 8 f. 50, klešče za sladkor 6—50 f., povoj za prtiče 4 f., solni-
ca, pripr. tžk 5 f., solnica, dvojna 10 f., jajčni drobljač 5 f., 1 kupica za vino 18 f., posoda za jesi in olje 30 f.,
korbič za sadje dobro delo 30 f., ročni svečnik 9 f., 50, itd. itd.

Vse to blago se dobi za to ceno v tej kakovosti edino pri podpisnem trgovcu. Cena se za-
stoj naznanja, Zapisnik cene je vsakomu zanimljiv. (5)

Krasobazar, A. FRIEDMANN-a na Dunaji, Praterstrasse Nr. 26.

Papirji, obiskalnice, pečati in druge pisne priprave

najbolje blago po sledeči preizkusi ceni.

Geslo kupčije:

Tudi za malo denarja se lahko kupi dobro blago.

Francoški papir za pisma.

v katero se zastoj utisne vsako ime, črke in krone.
100 listov osmerke, fino belo . . . f. — 45 kr.
100 „ angl. rebrastega ali liniranega . . . — 65 „
100 „ rebrastega v vseh barvah . . . — 75 „
100 „ četvorke, fino, beli . . . — 85 „
100 „ „ angl. rebrast in linir. . . — 1 — „
100 „ zavitkov, osmerke, belo . . . — 30 „
100 „ „ rebr. močan papir „ — 50 „
100 „ „ pisanih, rebrastih . . . — 55 „
100 „ „ znotraj osteklenih . . . — 60 „
100 „ „ za četvorko, rebr. moč. pap. „ — 65 „

Dve lepi črki s krono v običnem barvotisku veljati
na 100 listih 30 kr., za 100 zavitkov 30 kr.

100 obiskalnic

na dvojno lakiranim papirji, najfineji kamnotisk, najnovej-
še pisemke 1 f., ravno take, fineje, s črnim tiskom 50 kr.

Jeklena peresa

Regulator-peresa za vsako roko in papir 12 peres 24 kr.
12 angleških, najbolj 12 vrst . . . 10 „
12 ducentov (1 karton) omenjenih vrst . . . 80 „
12 „ Aluminium-peres, proti rjizavarovani 80 „
1 „ kavčukastih peres, po svoje izvrstnih 10 „
1 „ svinčnikov, dobrih, 10, 15, 25, 35, 45 „
1 „ peresnih ročajev . 10, 15, 25, 30, kr.

Jako spretni so novi mašinski svinčniki: ni jih
treba ostriti, tudi se ne lomijo, 1 sv. v les udelan 10 kr.
v kost 15 kr., 1 sv. s peresnim ročajem in nožem 90 kr.,
1 kapsula s tekočino za 3 mesece 10 kr., 1 k. union-radir-
gumi za svinec in tinto 5 kr.

Najlepše izrezani pečati s krasno pisavo.

1 pečat z 2 črkama s finim držalom 50 kr., krona velja
30 kr., cela imena po ceni.

Preše za visoko iztisnjeni tisk z imenom
lepo delane f. 2. 80, 3. 50.

Stampilije s kositarjevo škatljo, mastjo in šte-
tom 4 f. 50.

Najnovejše stampilije samoosmakalnice
napravijo 1000 iztisov, ako se mašina samo enkrat namoči,
najprikladnejše sa pisarne in urade, 1 šk. z najfinijem iz-
rezom 6 f. 50.

Nepokončljive elastične tablice za računanje
po 5, 10, 15, 20 kr.

Najlepše karte za god in gratulacije,
krasno izdelane po 5, 10, 15 kr., posebno lepe z vedno
dišečo blazinico po 20, 30, 40, 50 kr.

Pisne mape

majhne, osmerne, brez oprave s zaporico f. 1.20, 1.50,
1.80. Take z vso opravo po f. 2., 2.50. Zunaj in zno-
traj umetno izdelane po f. 3.50, 4, 4.50. V veliki čet-
vorki brez oprave po f. 1.80, 2.50, z vso pisno opravo po
f. 3, 3.50, 4. Umetno izdelane po f. 4.50, 5, 5.50.

Pečatne marke za pisma,

ktere so zaradi svoje priročnosti, cene in varnega zapiranja
bolje nego oblati in vosek, najlepše delo z vsakojako fir-
mo, grbom, imenom, monogramom, 500 mark po f. 1.20,
1000 mark. f. 1.80.

Papeterije.

Lepo oskrbljen zavoj, napolnjen z raznimi krasnimi pa-
pirji in zavitki po 25, 35, 50, 60, 80 kr., f. 1.

Praktično dober kup darilo je nova pisna gar-
nitura iz vlitiga bronza, sestavljena iz 10 kosov: 1 tint-
nik, 1 peresni ročnik, 1 peza, 2 pisna svečnika, 1 termo-
meter, 1 ročen svečnik, 1 škatlica za netilo, 1 obrisalo,
1 obešalo za kinč ali uro. Vse prav krasno izdelano in
velja samo 3 f.

Najbolje črtavno orodje.

1 škatlica 80 kr., f. 1, 1.20, 1.50, 1 škatlica popolna f. 1.80
2.50, 3. 1 črtavnik 30 kr., 1 cirkelj, majhen 30 kr
velik 40 kr.

Globusi po 50, 80 kr., f. 1, 1.50, 2, 3.

Škatlice s tušom, napolnjene z najlepšimi
medenimi barvami po kr. 30, 50, 80, f. 1, 1.50, 2.

Listnice

lepe po kr. 10, 15, 20, v usnji kr. 25, 35, 50.

Najfineji pečatni vosek z vonjavo,

rudeč po kr. 8, 10, izvrsten v raznih barvah po 10 kr.

Novo iznajden tintni prah,

kteremu je treba samo vode primešati, da se dobi najbolja
leskeča tinta; škatljica po 20 kr.

Izgledi za navadne in kaligrafične
vaje v pisanji dobri za učitelje in učence. 1 sešit
male oblike z 12 pis. kartami velja 10 kr., 1 sešit
velike oblike s 30 krasnimi pisavami 65 kr. — Izgledi
hitro naučiti se risanja, najnovejša metoda, za začetnike
in diletante v različni izbiri 1 sešit 10, 15, 25 kr.

**Dobiva se tako dobro blago edino
na Dunaji pri** (9)

A. Friedmann-u, Praterstrasse Nr. 26.